

AFM Consumentenmonitor 2022

Q4 | Huurders (thema "Energie")

dr. Millie Elsen
Joost Leenen, MSc.
Mara Verheijen, Msc.
dr. Karolien van den Akker



15 december 2022

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Energie	3
Onderzoeksmethode en steekproefbeschrijving	9

Inleiding

Achtergrond

De AFM maakt zich sterk voor eerlijke en transparante financiële markten. Als onafhankelijke gedragstoezichthouder draagt de AFM bij aan duurzaam financieel welzijn in Nederland. De Consumentenmonitor geeft inzicht in ontwikkelingen in het gedrag van consumenten over de tijd. De monitor is in 2004 gestart en wordt sindsdien elk half jaar uitgevoerd.

De primaire doelstellingen van de Consumentenmonitor zijn:

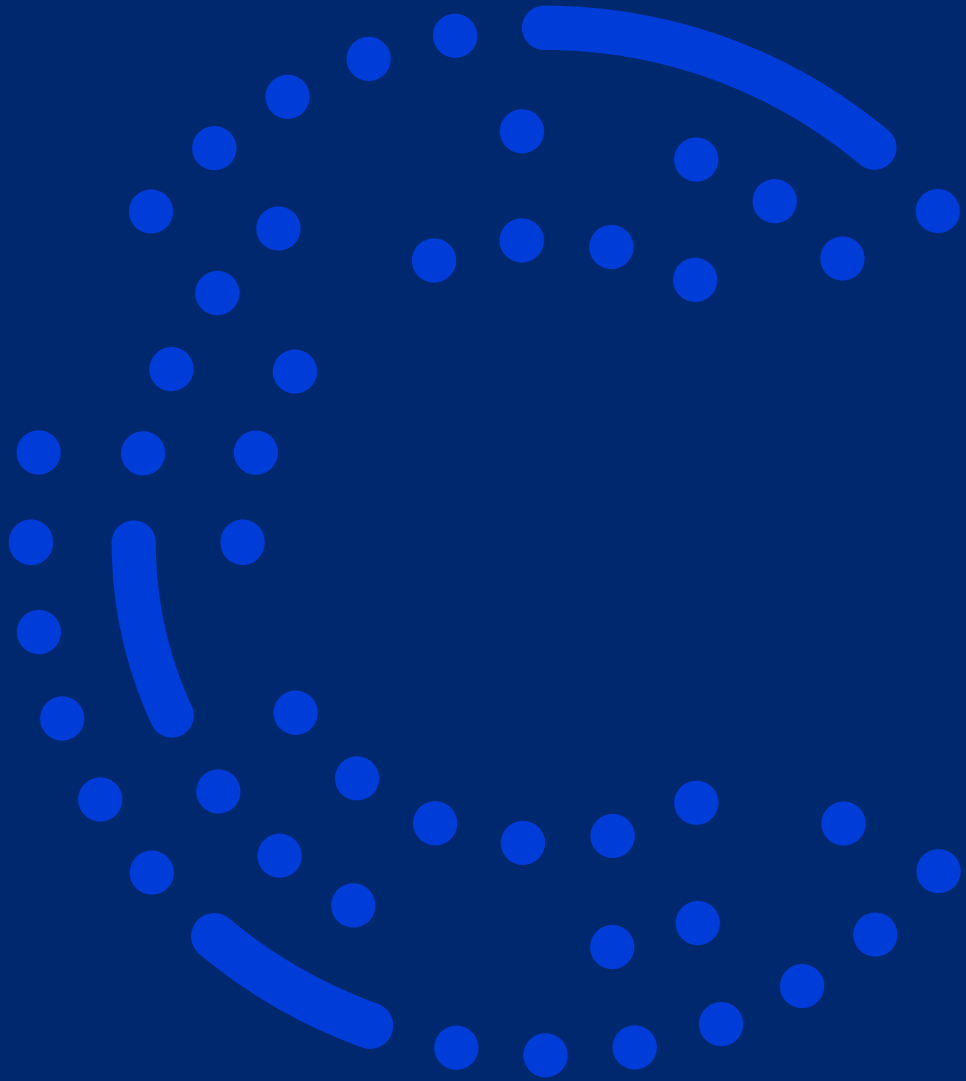
- het beschrijven van het gedrag en de attitudes van financiële consumenten;
- het beschrijven van markt- en productaspecten in de financiële markt.

Leeswijzer

Dit rapport bevat de resultaten van de Consumentenmonitor uitgevoerd in oktober 2022 (Q3 2022) over het **thema "Energie"**. Het veldwerk is uitgevoerd in het *probability-based* LISS panel, dat beheerd wordt door Centerdata, tussen 10 en 31 oktober 2022.

De vragenlijst is voorgelegd aan een (willekeurige) steekproef van Nederlandse huishoudens die in een **huurwoning** wonen. **Binnen elk huishouden is de vragenlijst ingevuld door de persoon die het meest betrokken is bij de financiële administratie van het huishouden.**

De genoemde verschillen tussen groepen huurders (zoals leeftijdsgroepen) in dit rapport zijn statistisch significant (tenzij anders vermeld).

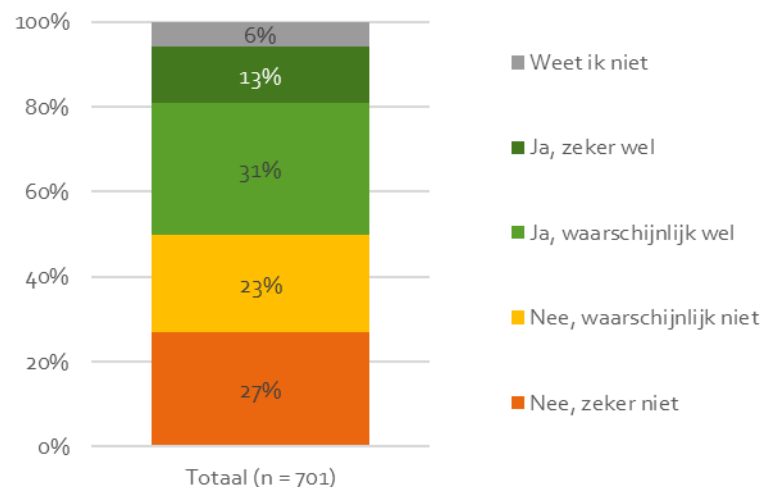


Energie

Minder dan de helft van de huurders verwacht een (hypothetische) verdubbeling van de kosten voor energie te kunnen dragen

Stel dat de prijzen voor energie het komende jaar verder stijgen en daardoor uw kosten voor energie 2 keer zo hoog worden (bijvoorbeeld van €250 per maand naar €500 per maand).

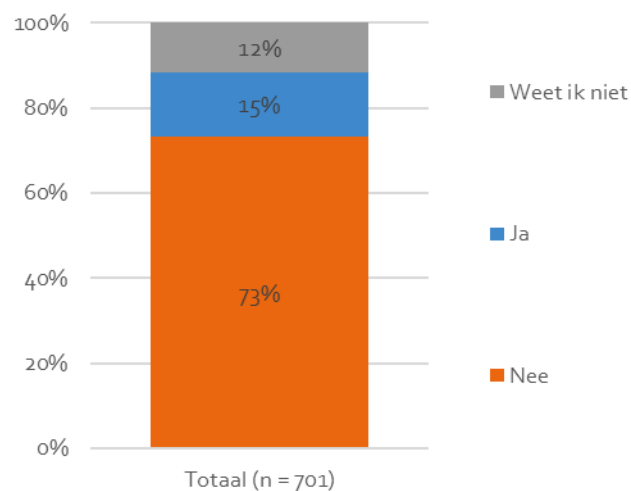
Denkt u de verhoogde maandlasten dan te kunnen betalen?



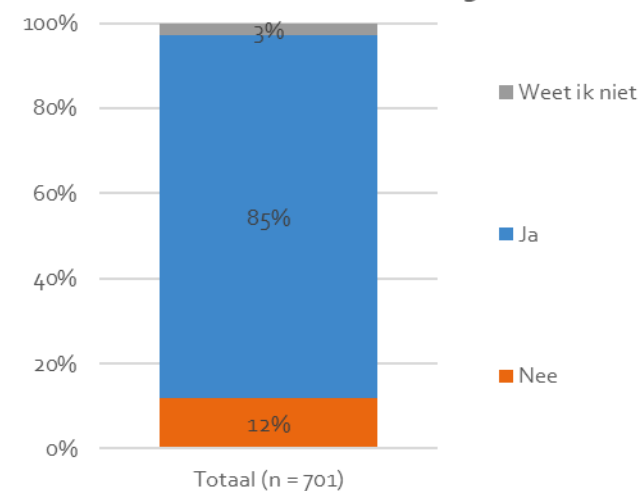
- Ongeveer 9 van de 20 huurders (44%) verwachten bij een verdubbeling van de kosten voor energie de verhoogde maandlasten te kunnen betalen. 10 van de 20 huurders verwachten een verdubbeling van de energiekosten niet te kunnen dragen. De rest (6%) weet het niet.

17 van de 20 huurders geven aan zelf een energiecontract bij een energieleverancier te hebben

Is uw woning aangesloten op het warmtenet?

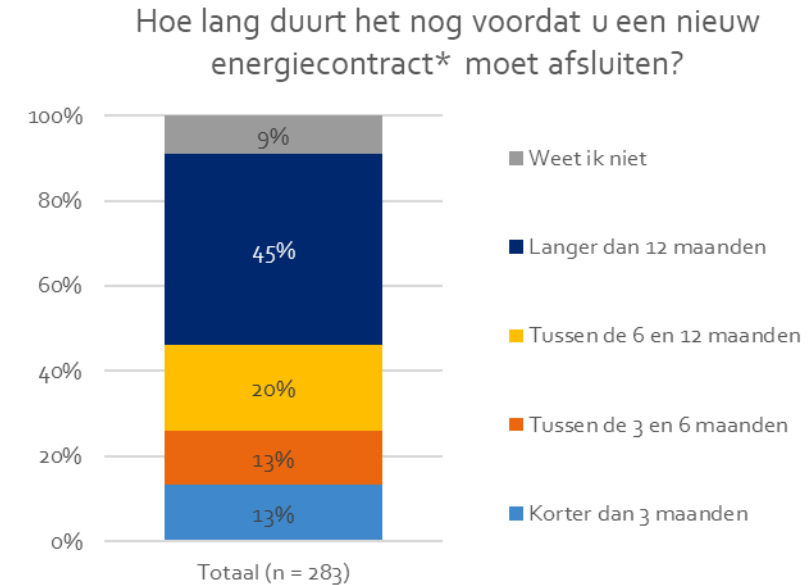
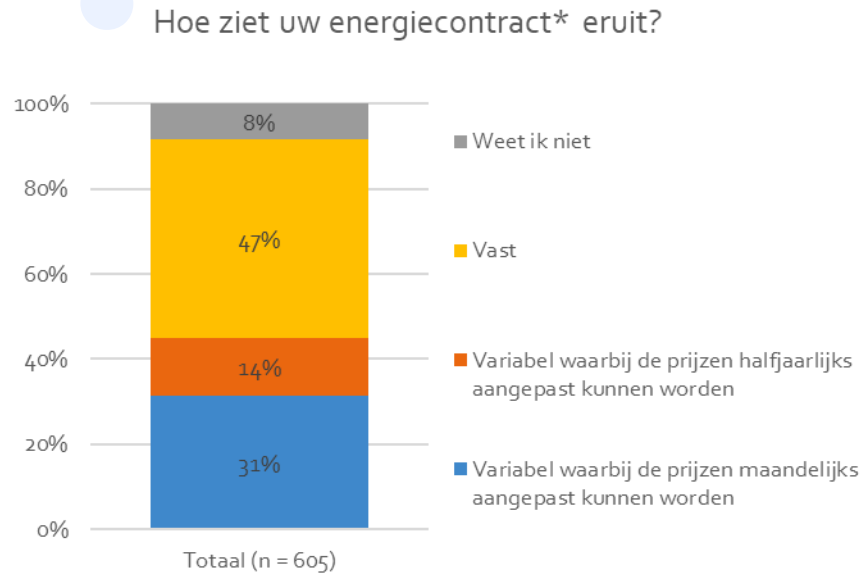


Hebt u zelf een contract bij een energieleverancier voor energie*?



- 3 van de 20 huurders (15%) geven aan dat hun woning is aangesloten op het warmtenet. Ongeveer driekwart van de huurders (73%) geeft aan dat de woning niet is aangesloten op het warmtenet (de rest weet het niet).
- Van de huurders die aangeven dat hun woning niet is aangesloten op het warmtenet (of het niet weten), geeft 85% aan zelf een contract te hebben bij een energieleverancier.

Ongeveer 9 van de 20 huurders geven aan een variabel energiecontract te hebben en 9 van de 20 een vast contract (de rest weet het niet)

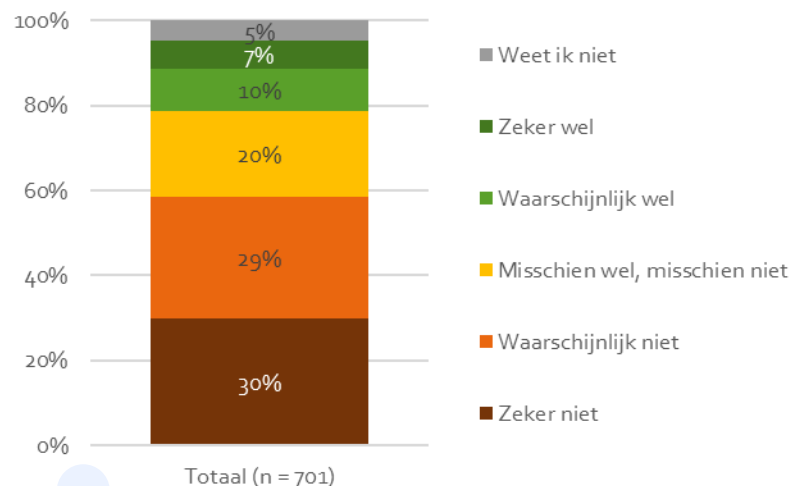


- Ongeveer 9 van de 20 huurders (47%) geven aan een vast energiecontract te hebben, 9 van de 20 huurders (45%) geven aan een variabel energiecontract te hebben, en minder dan 1 op 10 (6%) weet het niet.
- Iets minder dan de helft (45%) van de huurders met een vast energiecontract geeft aan dat het huidige contract nog langer dan een jaar loopt. Ongeveer een kwart (26%) moet binnen een half jaar een nieuw energiecontract afsluiten, en ruim 1 op 10 (13%) binnen 3 maanden.

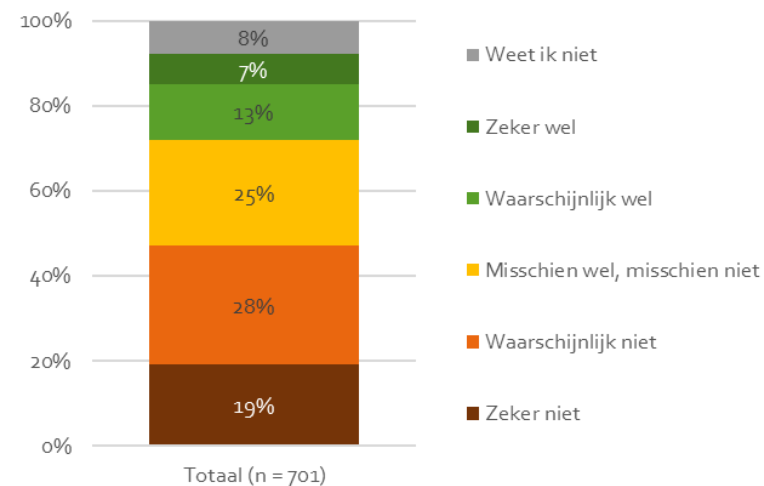
Ongeveer 2 op de 10 huurders geeft aan volgend jaar (waarschijnlijk) moeite te hebben om rond te komen door de stijgende (energie)prijzen

Uitleg: De Nederlandse regering heeft pas geleden een zogenaamd prijsplafond voor energie bekend gemaakt. Voor een groot deel van de huishoudens zal dit zorgen voor een lagere energierekening. Dit prijsplafond voor energie gaat pas volledig in op 1 januari 2023.

"Tot 1 januari 2023 heb ik moeite om rond te komen door de stijgende (energie)prijzen."



"Vanaf 1 januari 2023 heb ik moeite om rond te komen door de stijgende (energie)prijzen."

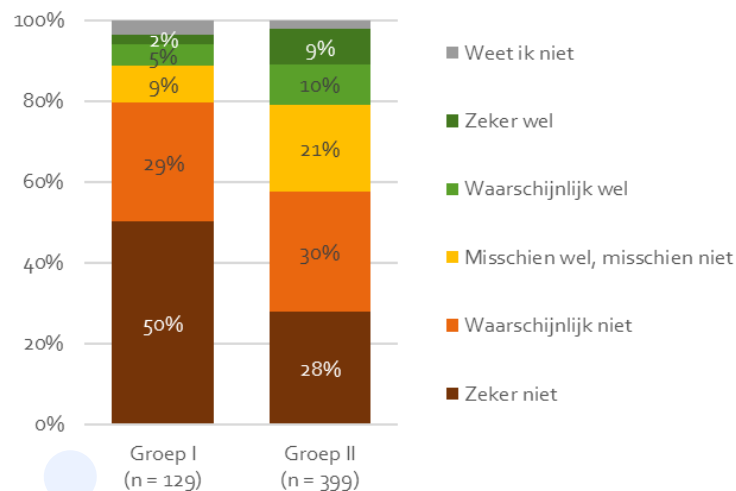


- Ongeveer 6 op de 10 huurders (59%) geven aan tot 1 januari 2023 (waarschijnlijk) geen moeite te hebben om rond te komen door de stijgende (energie)prijzen. Bijna 2 op de 10 huurders (17%) geven aan door de stijgende prijzen (waarschijnlijk) wel moeite te hebben om rond te komen (en 2 op de 10 misschien wel, misschien niet).
- Amper de helft van de huurders (47%) geeft aan na 1 januari 2023 (waarschijnlijk) geen moeite te hebben om rond te komen door de stijgende (energie)prijzen. Ongeveer 1 op de 5 huurders (20%) geeft aan dan (waarschijnlijk) wel moeite te hebben om rond te komen (een kwart misschien wel, misschien niet).

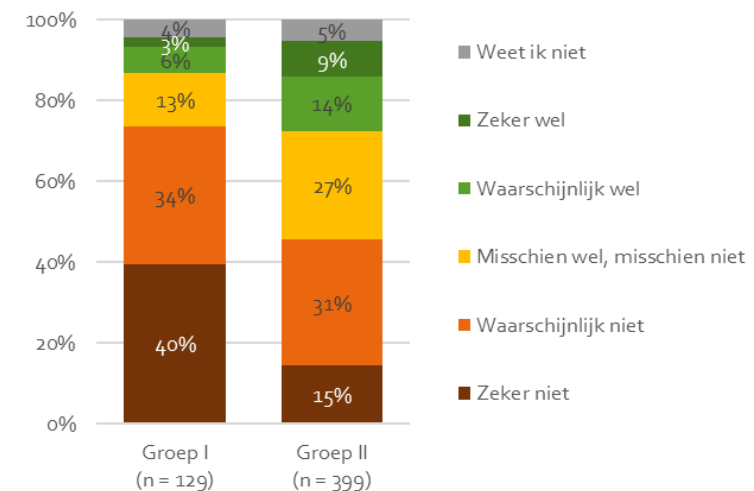
Bijna driekwart van de huurders met een vast energiecontract waarbij het nog langer dan 12 maanden duurt voordat er een nieuw contract moet worden afgesloten, geeft aan volgend jaar (waarschijnlijk) geen moeite te hebben om rond te komen door de stijgende (energie)prijzen

Uitleg: De Nederlandse regering heeft pas geleden een zogenaamd prijsplafond voor energie bekend gemaakt. Voor een groot deel van de huishoudens zal dit zorgen voor een lagere energierekening. Dit prijsplafond voor energie gaat pas volledig in op 1 januari 2023.

"Tot 1 januari 2023 heb ik moeite om rond te komen door de stijgende (energie)prijzen."



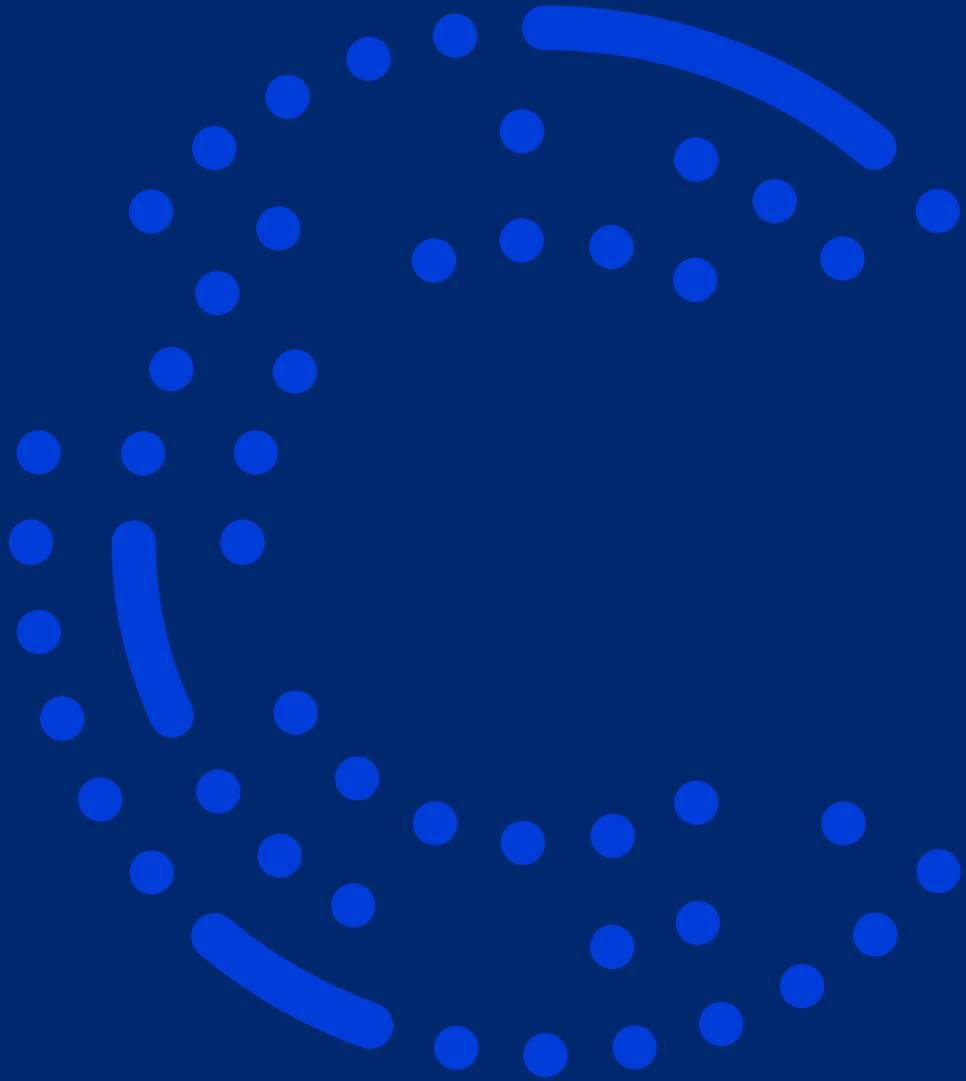
"Vanaf 1 januari 2023 heb ik moeite om rond te komen door de stijgende (energie)prijzen."



- Bijna 6 op de 10 huurders met een variabel óf een vast energiecontract waarbij het minder dan 12 maanden duurt voordat er een nieuw contract moet worden afgesloten (58%) geven aan tot 1 januari 2023 (waarschijnlijk) geen moeite te hebben om rond te komen door de stijgende (energie)prijzen. Bijna 2 op de 10 (19%) geven aan door de stijgende prijzen (waarschijnlijk) wel moeite te hebben om rond te komen (en 2 op de 10 misschien wel, misschien niet).
- Amper de helft van de huurders met een variabel óf een vast energiecontract waarbij het minder dan 12 maanden duurt voordat er een nieuw contract moet worden afgesloten (46%) geeft aan na 1 januari 2023 (waarschijnlijk) geen moeite te hebben om rond te komen door de stijgende (energie)prijzen.

Vraag (links): "Tot 1 januari 2023 heb ik moeite om rond te komen door de stijgende (energie)prijzen."
Vraag (rechts): "Vanaf 1 januari 2023 heb ik moeite om rond te komen door de stijgende (energie)prijzen."

Groep I: huurders met een vast energiecontract waarbij het nog langer dan 12 maanden duurt voordat er een nieuw contract moet worden afgesloten. **Groep II:** huurders met een variabel óf een vast energiecontract waarbij het minder dan 12 maanden duurt voordat er een nieuw contract moet worden afgesloten.



Onderzoeksmethode en steekproefbeschrijving

Onderzoeksmethode

- De vragenlijst is afgenomen in het online **LISS panel*** tussen 10 en 31 oktober 2022.
- De steekproef was een **gestratificeerde willekeurige steekproef**¹ van 894 panelleden die:
 - in een huurwoning wonen (peiling september 2022)
 - het meest betrokken zijn bij de financiële administratie van hun huishouden (september 2022)²
- Aan het begin van de vragenlijst in oktober werd gevraagd of men *op dat moment* in een huurwoning woonde. **706 panelleden** (18+) beantwoordden deze vraag (**responspercentage = 79%**).
- **701 panelleden** voldeden aan de selectiecriteria en vulden de vragenlijst compleet in. Hun antwoorden zijn geanalyseerd.
- In de oorspronkelijke steekproef (peiling september 2022) – en dus ook in de doelgroep – waren ouderen en hoger opgeleiden iets oververtegenwoordigd. In de analyses is hiervoor gecorrigeerd door middel van **weging**.
- De data zijn gewogen naar geslacht, leeftijd en opleiding (gekruist, 24 cellen).

* Het LISS panel

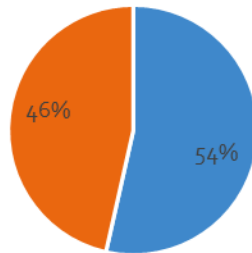
- Het LISS panel is een **representatief online panel** van ongeveer 4.500 huishoudens en 7.000 individuen (≥ 16 jaar).
- Het panel is gebaseerd op een aselechte steekproef uit het Nederlandse bevolkingsregister (i.s.m. CBS) en is dus een **probability-based panel**. Panelleden kunnen zich niet zelf aanmelden (geen zelfselectie).
- Werving is '**traditioneel**': huishoudens worden tot wel 10 keer telefonisch en/of persoonlijk benaderd voor een interview.
- Huishoudens **zonder internettoegang** ontvangen infrastructuur via Centerdata (internetverbinding/computer).
- Panelleden vullen maandelijks vragenlijsten in (ca. 30 min.)
- Zij ontvangen een **relatief hoge vergoeding** van €15 per uur.

¹ Bij de steekproeftrekking is rekening gehouden met het feit dat de responskans lager is onder jongeren dan onder ouderen. Er zijn willekeurige steekproeven getrokken binnen 6 leeftijdsgroepen (strata), waarbij de responskans per groep is ingeschat op basis van historische data.

² Vraag: Wie van de personen in uw huishouden is het meest betrokken bij de financiële administratie van uw huishouden? (vraag uit de "huishoudbox").

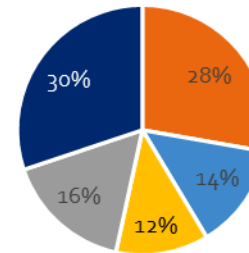
Steekproefbeschrijving huurders

Geslacht



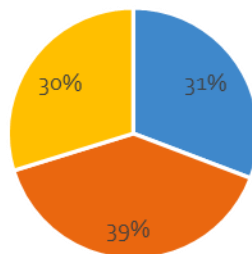
■ man ■ vrouw

Leeftijd



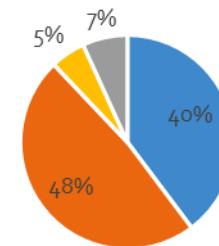
■ 18-34 jaar ■ 35-44 jaar ■ 45-54 jaar ■ 55-64 jaar ■ 65 jaar en ouder

Opleidingsniveau (hoogst voltooid)



■ basisonderwijs/vmbo ■ havo/vwo/mbo ■ hbo/wo

Persoonlijk netto inkomen per maand



■ €1.500 of minder ■ Tussen €1.500 en €3.000
■ Meer dan €3.000 ■ Weet niet/wil niet zeggen



CENTERDATA

research institute